

THUJAMOS: FRAAIE BRYOLOGISCHE VONDST

Jacob Koopman

Het FFF-Mossenproject Fryslân startte op 14 november 1987. Sindsdien zijn er talrijke rapporten verschenen over de verspreiding van mossen in Fryslân. Het uiteindelijke doel is heel Fryslân te inventariseren op blad- en levermossen. Een flinke klus, die naar verwachting pas omstreeks het jaar 2015 geklaard zal zijn. Daarom hieronder even een adempauze met het Thujamos.

Kopie sporenkapsels Thujamos Bakkeveen in 1994

bron: Buxbaumia 33 (1994)

VERSPREIDING IN FRYSLÂN

Dit prachtige bladmos behoort tot de zogenaamde slaapmossen; het is dus een vertakt, liggend mos. We vinden het meestal in grote tapijten in bossen met een hoge luchtvochtigheid, op de strooisellaag. Opvallend is de fraai friscgroene kleur, waardoor het een vrijwel onmiskenbare mossensoort is. Thujamos is vrij algemeen in ons land. Dat geldt ook voor Fryslân. Op bijgaand kaartje wordt de tegenwoordige verspreiding weergegeven. Verreweg de meeste van deze gegevens zijn verzameld in het kader van het Mossen Project Fryslân, een langlopend FFF-inventarisatieproject onder leiding van Karst Meijer uit Noordwolde, Jacob Koopman uit Wolvega en Harry Waltje uit Drachten (oftewel de FFF-Mossenwerkgroep). Dit project

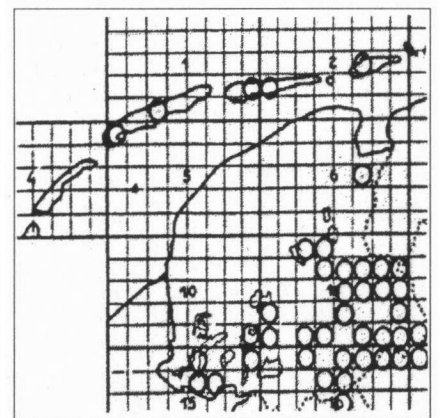
loopt sinds 1987. Er zijn ondertussen negen rapporten met onderzoeksresultaten verschenen. Momenteel is Thujamos in 41 atlasblokken in Fryslân gevonden (van de totaal circa 140 blokken). Vóór 1987 werd de soort slechts 14 maal in onze provincie verzameld. Dit tekent slechts hoe slecht Fryslân op mossengebied bekend was. Belangrijkste doel van het Mossenproject Fryslân is dan ook te proberen deze leemte in kennis op te vullen.

KAPSELVONDSTEN

Ook al is de soort vrij algemeen op geschikte plaatsen te vinden, sporenkapsels worden zelden gevonden. Uit de 19^e eeuw zijn landelijk slechts tien

kapselvondsten bekend. In de 20^e eeuw duurde het tot 1994 voor er in ons land weer kapsels werden gevonden. In januari van dat jaar werden door Koopman en Meijer bij Bakkeveen een tweetal kapsels gevonden. Later vond ook Harry Waltje uit Drachten kapselend materiaal, terwijl Kees Bruin kapsels van Thujamos vond op Texel. Bijgaande fotokopie geeft een goed beeld van het tweetal kapsels van Bakkeveen.

Thujamos kan worden beschouwd als indicatorsoort voor bossen met een hoge luchtvochtigheid. Wordt deze soort gevonden dan is er een gerede kans nog meer fraais te vinden op mossengebied.

Verspreidingskaart Thujamos in Fryslân 2000
bron: Mossenwerkgroep Fryslân / Biologysk Wurkferbân